

ره‌وشا هه‌لبه‌ستا کوردی یا باکووری کوردستانی (هه‌قیه‌ی‌قین ب به‌رکه‌ن به‌ره‌ه، رۆشان له‌زگین و جیهان رۆژ ره)

شیرزاد جیهاد

رۆشان له‌زگین و جیهان رۆژ پیکتانی. ئەم دێ د
چەند خەلەکاندە ل سەر پرسگرکین هه‌لبه‌ستا
باکووری وه‌لپت راوه‌ستن.

* ل گۆر وه، د هه‌لبه‌ستا کوردی یا
نووژەن (مۆدێرن) ده‌گرن و ئالۆزین زمین چنه؟
* به‌رکه‌ن به‌ره‌ه: ئەم دزانن کو زمان ژ مرۆقی
ره، کو خوه، هه‌ست، رامن و داخوایین خوه
ده‌ریکه‌و وان راگه‌ینه‌که‌سه‌کی دن، ئالافا
بنگه‌هینه. ئەف ئالاف ب تیکلیا ئینسان و
ئینسان و خوه‌زایی د پیتفاژۆیه‌کی ده‌کو سه‌دان
سالان دۆماندیه، پیکهاتیه.

د داوییده بو‌هه‌ر بره‌سه‌ر، تیگین، هه‌ستیاریا
ئینسان په‌یشه‌که‌ ئافریه. د ژيانا رۆژانه‌ده‌ ئەم ب

دقان سالتین داویده، گاقین به‌ریچاف د قادا
ویژه‌یا کوردی ده‌هاتنه‌ ئاقیتن، نه‌مازه د
هه‌لبه‌ستا کوردی یا باکووری کوردستانی ده.

هه‌ریه‌کی ب به‌ره‌مه‌ین خوه‌ جهۆک و ده‌ریین
نوو د ئاسۆیا هه‌لبه‌ستا باکوور ده‌فه‌کرن. ره‌نگ،
درووف و شیوازەک جودا (ژ کلاسیزمی) خوه‌دا
ده‌ر. لی هه‌تا نه‌ا ب دۆرفره‌هی ل سەر هه‌لبه‌ستا
باکوور و پرسگرکین وی ئەم راستی کیم نقیس و
هه‌قیه‌ی‌قینان هاتنه.

مه‌ژی ب قی ئارمانجی خوه‌ست، کوب چەند
هه‌لبه‌ستقنانان ره‌ل سەر هه‌لبه‌ستتی د قۆناغا کو
نه‌ا ئەم تی‌ده‌نه، باخقن.

هه‌قیه‌ی‌قین ل گه‌ل هه‌لبه‌ستقنان به‌رکه‌ن به‌ره‌ه،

شان په‌یڤین کو راسته راست خوه‌دی واته‌په‌کیتنه، تیکلیی ب مروژی و خوه‌زایی ره داتین، لی ئە ئە ژمان نه زمانئ هونه‌ری و هونه‌رمه‌نده.

هونه‌رمه‌ند ئەو که‌سه، یی کو ب سمبول و زمانه‌کی جودا، کو دی واته‌پین دن ل په‌یڤان باردکو ب سایا وان تیکه‌لییه‌که ژ جوش، به‌روژ، هه‌ست و رامانئ پیک تی، سازدکه. ژ هه‌موو هیمانین بنگه‌هی ئین هونه‌ری، یا هه‌ری گرنگ زمانه. له‌ورا هه‌لبه‌ست بنگه‌ها خوه ل سهر زمانی داتینه زمانئ هونه‌ری نه زمانئ جفاکی یه، زمانه‌که کو گه‌شتیه ئاستا هه‌ری بلند. زمانه‌ک که‌ملی، خوه راگرو ئەسته‌تیزه بوویه.

هه‌لبه‌ستفان ده‌ما ده‌ست ب ئافا کرنا هه‌لبه‌ستا خوه دکه، پیتی په‌یڤی ب کارتینه، لی دزانه کو ب په‌یڤین ل به‌ر ده‌ست نکاره هه‌لبه‌سته‌کی ئافا بکه. له‌وره ئەو په‌یڤ خوه‌دی واتیه‌کی نه‌و ده‌رفه‌ت هیزوشیانا هه‌لبه‌سته‌کی نادن هه‌لبه‌ستفان. هه‌لبه‌ستفان ل گوری زانه‌بوون و زیره‌کیا خوه رادبه واته‌پین نوو دده په‌یڤی و وه‌ک کراسه‌کی لیدکه وئ په‌یڤی ژ نوو‌قه د ئافرینه. داوی ره‌خنه‌گران دادکه‌قه ئافا گه‌ل و شیان و چیژه‌که دن دده زمانی. هه‌تا ئەم دکارن بیژن تیکه‌لییه‌که دورست د ناقبه‌را ده‌فوک و زاره‌قیان ده چی‌دکه، کو زمانئ نه‌ته‌وه‌یی زوو‌تر بکه‌مله‌و خورت ببه. ب قی پرۆسه‌ری ژ، د سهری ده هه‌لبه‌ستفان وه‌ک دژبه‌ری زمان بی ناسین ژ، د داوی‌نده تی دیتن کو به‌ره‌فاژی دۆست و هه‌فالین هه‌ری دلسۆز دیسا بو زمان هه‌لبه‌ستفانه.

فیجا گه‌ر ئەم ب گور شان پیقانان به‌ره‌هم و ئافراندا هه‌لبه‌ستفانین مه‌ بنیرن، گه‌له‌ک ژ وان

هی د ده‌ستپیکا سازکرنا زمانه‌کی هونه‌رانه دهنه. ژ به‌ر سه‌ده‌میتن دیار زمانئ کوردی ب ئاسایی دوارئ ویتزه‌یی ده نه‌هاتیه ب کار ئانین. گه‌له‌ک په‌یڤین کو د هه‌لبه‌ستا ده تینه بکارئانین، راسته راست ئەو په‌یڤن کو د هه‌لبه‌ستا ده تینه بکارئانین، راسته راست ئەو په‌یڤن، ئین کوژیانا روژانه ده تینه بکارئانین. دیسا هه‌فوکسازئ و ریزمان دژین زمانئ روژانه گه‌له‌ک که‌س ب ده‌فوکا هه‌ریمما خوه ده‌ست ب هه‌لبه‌سته‌تی دکن و د بکارئانینا زمانه‌کی هه‌ریمی ده ئیسرار دکن. ب یا من، دقئ ئەم خوه پسه‌پیرین هه‌موو ده‌فوکان و هه‌ریمان، داکو زمانئ مه‌یی نه‌ته‌وه‌یی د زوو‌ترین کاتی ده بکه‌مله‌و بو مه هه‌لبه‌ستفان ژئ ده‌رفه‌تین نوو چیتین.

ب کورتاسی دکارم بیژم، کو زمانئ هه‌لبه‌ستا مه هی د ده‌ستپیکی ده‌یه. له‌وره ده‌رفه‌ته‌نه کو زمانئ مه بکاربه ل سهر زاروکتی و خورتانیا خوه بژی و مه‌زن ببه، نه‌دیتبه. هه‌رتم د دور هیتله‌که دژوار ده شه‌ری ئازادیا خوه پیک ئانیه.

* روژشان له‌زگین: هه‌لبه‌ست چالاکیه‌که ئەسته‌تیکی یا خوه ئیفاده‌کرنا که‌سانه‌یه‌و هه‌لبه‌ست تشتی کو تی زانین، تشتین کو ئەم دبین ب فه‌گوه‌راندنه‌که ئیده‌ئال ئا د موخه‌یه‌له‌یا شه‌خسیده، د قادا تینی ده ب ئافگینیا زمانئ کریستالیزه‌کرنا ئیفاده‌یه‌که هه‌قیقیه‌و دیسا ب فه‌گوتنا خوه یا تایه‌ت ئیمکان و هه‌مل و فاپاسیته‌یا زمان دوله‌مه‌نتر دکه.

هه‌لبه‌ست نه ب بیژه‌پین کو هه‌رکه‌س بی داخقه‌و ب مانایه‌که ساده، راسته راست خوه یی ئیفاده دکه ته‌نی هه‌لبه‌ستفان ئەو زمانئ کو د تاسا‌ورا

کۆ د وارین دهرقه‌یه‌یه ده د خه‌بتن، دهرباس دبه .
 ژ بۆ ئه‌دیبان، ب تایبه‌تی ژێ هه‌لبه‌ستشانان،
 زمان ب خوه ئامانجه . چالاکیا وان ئا بنگه‌هین ل
 سه‌ر زمانه . مژار چ دبه ئه‌و زانه . د راستیا خوه
 ده، ئه‌دیبل سه‌ر زمین خه‌باتی دکن، زمان
 ئه‌سته‌تیزه دکن . حمل و کاپاسیته‌و پۆناسییه‌لا
 زمان فه‌ره‌هتته‌ر دکن، ئیمکانین فه‌گۆتنی زێده‌تر
 دکن، رح و ریتم و مه‌لۆدیا زمانی خوه‌شکتر دکن،
 ب تایبه‌تی ژێ د هه‌لبه‌ستی ده . ناخوه، ئانها ده‌ما
 ئه‌م دوو مه‌ته‌نین کو هه‌مان بوویه‌ری قه‌ست دکن،
 بدن به‌ره‌هه‌ف، ئه‌می چاوا تیبگه‌یه‌ین کو ئه‌ف
 مه‌ته‌نکا ئه‌ده‌بی و یا دن ژێ دهرقه‌یه‌یه ئه‌ده‌بیاتییه ؟
 پیشان چیه‌یه ؟ پیشان ئه‌وه کو کیژان مه‌ته‌ن ب چ
 زمانی و چاوا هاتیه فه‌گۆتن . یانی، ژ چ هاتیه
 فه‌گۆتن بیه‌تر چاوا هاتیه فه‌گۆتن پيشانه . ژ وئ
 چه‌ندی ئه‌م دکارن بیه‌تن، ئه‌و کو فه‌گۆتن خوه ب
 ئه‌ده‌ب کره‌، زمان په‌روه‌ده‌کره‌، یانی خوه‌شکتر،
 ده‌لال و نازه‌نینتر کره‌، ئه‌و ئه‌ده‌بیاتا ب خوه‌یه .
 د ئه‌ده‌بیاتا که‌قنده، بیه‌تر ئاهه‌نگ ده‌نگ و ه‌زنی
 هه‌بوو، ب ئیفاده‌یه‌که ساده واته نازه‌نینتر ده‌ات
 فه‌گۆتن . لئ به‌لئ نها، د هه‌لبه‌ستا مۆدیرن ده،
 دگه‌ل ئانا سه‌ره‌سته‌یه‌که هه‌یه‌و هه‌م ژێ ئه‌و
 تشرتی کو ژیره‌ دیه‌ترن (هیه‌ما) هه‌یه، کو هه‌تا تو
 بیه‌تری ده‌ری و په‌نجه‌ره‌یه‌ین خه‌یالکران ل به‌ر مه
 فه‌دکه .

گه‌لۆ برابرا خه‌مه‌که یا ده‌ریاره‌ی زمان هه‌یه یان نه ؟
 وه‌ک جفاک، وه‌ک سیاسه‌ت و نقیسه‌کاران
 هه‌لبه‌ستشان ..! میناک، هه‌وون نکارن چه‌ند
 به‌ره‌مان وه‌کی میناک وه‌رگرن، کو تیه‌ده
 دهره‌هه‌ تیه‌ن بکارناینا زمان هاتن جه‌ریاندن، د

کیژان هه‌لبه‌ستی ده فۆرمیته‌ نوو باندۆرا خوه ددن
 ده‌ر؟ کی‌م، گه‌له‌ک کی‌من هه‌ولین وانی، ژ بۆ قئ
 که‌دو خوتدان دقئ...

کا ب قاسی بیه‌نا جغاره‌یه‌که راوه‌سته،
 هه‌لبه‌ستشانی کورد، ل گوند مه‌زن بوویه یان ل
 باژیره؟ بنیره ژێ، مخابن گرنگه، جارنایی ل باژیره
 مه‌زن بوویه، زمانی یئ گوند مه‌زن بوویه فیم ناکه‌و
 چه‌تر ژێ وه‌رناگه‌ره . ئه‌ز نه باسا په‌یقان دکم، لئ
 به‌حسا چه‌تر او تیه‌یه‌ی دکم . ژ ده‌ری ئان خالان بژارتنا
 په‌یقان ژێ گرنگه . هه‌وون ب بژارتنا په‌یقین کو
 به‌رکس پی دزانه‌و ب سه‌ر چه‌تر وئ که‌تیه، دکارن
 بیه‌تر ب هیه‌سانی خوه به‌ردن رحی ئینسانان، لئ
 ئه‌و په‌یقین مری، ئه‌و په‌یقین کو جارکه‌ دی د سه‌ر
 پیمان بکه‌فن، دکارن ب ده‌هان جیایان باقیته‌ن دوو
 خوه . د بژارتنا په‌یقان ده، ئینسان دکاره هه‌میه‌ن ل
 یا نه‌ته‌وی فه‌بکه . ب ته‌نئ سه‌ری خوه، په‌رۆشا
 رۆباره‌کی گرنگه لئ کو چشیکه‌ک کو ژ ژاها
 پابلوکه‌یه‌که ژاها دادایی دین و لاشئ وئ وه‌ختی
 دوئ رۆبارئ ده ب سه‌ر ئاقئ دکه‌فه، ئه‌و په‌رۆش
 ره‌وشه‌که وانی دهرده‌خه .

راستییه، کو کارئ هه‌لبه‌ستشان زه‌حه‌مه‌ته، هه‌وون
 ب دوو که‌ته‌نه . کوژ نووقه چه‌تره‌که ویه‌یه‌ی ب
 ئافریین، هه‌وون ژ هیه‌له‌کی فه‌گه‌ره، ل دوو ئازادیا
 زمان بن، هه‌وون گه‌ره زمانه‌کی نوو ب ئافریین .

* تو د هه‌لبه‌ستا کوردی ده ناقه‌رۆک، ته‌شه‌و

شپوازین کو تینه‌ بکارناین، چاوا دیه‌ین؟

* رۆشان له‌زگین: نها ئه‌م دوا‌ری مۆده‌رنیته‌یه‌ی
 ده نه‌ته‌وه‌یه‌که گه‌له‌کی ده‌ره‌نگه‌ ماینه . دقئ کو ئه‌م
 بچه‌کی ب وژدان و راسته‌قین بفکرن، داکو نه
 تاده‌یه‌ی ل خوه بکن و نه ژێ خوه ب نه‌خاندنه‌که

يانى كه س ب خوه يه .

* بهر كه ن بهر هه: ل ژۆر هاته ده ستنيشانكرن كو ژ بهر سه ده ميئن ديار زمانى مه هى كاملبوونا خوه ته مام نه كربه. ژ بهر وى ژى د هه لبه ستا مه يا ئيرو بهر دهسته ده، ژ ئالى نا قه رووك، ته شه و شيواز د نا ف ليگه رينه كى ده يه. هه ر چقاس ب قى زمانى بريندارو خوه راگر بهر هه ميئن هيژا هاتبن ئافراندين ژى، مخابن هه لبه ستفانين مه ده ما ده ست ب ئافراندا هه لبه ستا خوه كر، توركى وان نه ب بهر هه ميئن كوردى، لى ب زمانى سه ده ست تى ژى بوو. ئەف راسته قينه يه كه مه يه. ب قى قه گر يدايى، هه لبه ستامه ژ كه له پورو ئوره يا خوه تيدا خوه سوود وه رنه گرت. هه ر چقاس مژار ئيش، ژان و سته مكاريا ل سه ر قه لى مه و وه ك فه رده كه وى بان دۆرو ته خريباتا ل سه ر مه و ده روونيا مه به ژى، ته شه، ئانگو ئاوايى قه گۆتن و ده ريرينى تشته كه دن بوو. ئەم باش دزانن كو نا قه رووك ئەو تشته، يا كو ئەم دخوازن خوه ژى رزگار بكن ئان ژ نوو قه سازيكن، دا هه بوون و ژيانا مه دروست بيه. ته شه ژى ئەو تشته، كو كا ئەمى وان پرسگر كين خوه چاوا بينن جه م هه ف، ل هه ف سوار بكن ئان ريز بكن و وى رابه رى كه سنه دن بكن.

دخوازم ل قرا مينا كه ك بدم، ژ بو كو كه چا وى هينى خواردن چيكرنى به، دا يكه ك گه له ك جار ان كه ره سه بين خوارنى ل بهر كه چا خوه تينه جه م هه ف، دشوو، ته قله هه ف دكه و پاشى دبپژه دكه خوارن، كه چا وى ژى ژ هين دبه. قيجا ئەم ژ وان دا يكان (بهر هه ميئن كوردى) مه حرووم بووين، بهر هه ميئن وان ل بهر ده ستى مه توونه بوو. مه ژى راهشتين ل بهر ده ستى خوه ب وان هه لبه ستا خوه

ئا فا كر، ل فر دكارم ببپژم كو ئەف ريبازو ليگه رين بو موده رنيئا هه لبه ستا مه ده لي قه و ده رفه تين باش قه كرن.

له ورا ده ورا كلا سيزمى به ورى، ديسا پرسگر كى شه رت و مه رجين ژيانا مه ژى نه ده ورا كلا سيزمى يه. ئەم نكارن ب نا قه رووك و ته شه يا كلا سيزمى پرسگر كين خوه چاره سه ر بكن. ته نى دوا رى زمانده، قالبه، بوپژو په يقين ره سه ن ژ وان سوودى وه ر بگرن. بهر هه ميئن مه بين ده قه كى تشته كه دنن. د روژا خوه ده و هه تا ئيروژ، هه ما ببپژه كو شيوازو ته شه يا وى گه له ك نه هاتيه گو هه رتن و ره سه نى و ده روونى و كه سا يه تيا كوردى پاراستيه. ب يا من شايانى لى هوور بوون و ليگه رينه كه كووره. ده نكي پيژين مه ب گو ر ئار مانج و نا قه رووك و تايه تين خوه شيوازنه نوو ئافرانده، رست و هه فوك ب چور بيه نا خوه كورت ئانژى درپژ گۆتنه. ئەف جو ره قه گۆتن ل شيوازا هه لبه ستا نووژن تى. ئەم ژى رستين خوه جار ان درپژ، كورت ئان ته نى ب يه ك په يث ئا فا دكن گه ر ئەم ب هوور گه لى تو ره يا مه يا ده قه كى دارو و رين، دى ته شه و شيوازا هه لبه ستا كوردى جه و كين مانيدار ژ خوه ره بينه .

* جيهان روژ:

پرسين وهك ژ بوچ، ژ بو كى تى نقيسين، گرنگن. نيزيكتي دايئا هونه رى يا ل تاكه كه كه س، چقاك و ژيانا موهرا خوه د هه مان ده هپده ل نا قه رووك، ته شه و شيوازى ژى دده كو بنگه ه ئەف پرس بن، ئانها ترشكا تيگه هان وهك خپليه كى ل كراسى مه تيك هه زار پارى تى كرن. هشمه نديا بيانى زمان و ده رپر ينه ك بيان. مه تايه تى و

شیتوازی ژێ دکه. پێشی په‌خشان هه‌لبه‌ست ئان کورته په‌خشان هه‌لبه‌ست دوو ره هه‌لبه‌ست. ئەف ته‌شه‌یه‌ی هه‌لبه‌ستا ده‌نگبێژی ده‌رفه‌تێن مه‌زن فه‌دحه‌وینه. ژ ئالی جووره‌یانقه ژێ تایبه‌تیه‌که که چیرۆک و هه‌لبه‌ستی ب ئاوایه‌ک مینا روونی نغیشک د هه‌لینه.

ئهم زمان و په‌یفشان وه‌ک به‌رێن بوستان ئین د گهرماهیا نافرۆژی ده‌ تی بووی و چلمسی بفرکن. وی دلێ وه‌ لێ شه‌وته.

گهر کو هوون د ناغه‌روژی ده‌ ئاف لێ راست بکن، هوون دێ هه‌می به‌ران هه‌شک بکن، گهره‌ک هوون ل به‌ندا هینکایا به‌ری قاری بن. هوون دقێ برکارین خوه‌ هه‌نکه زه‌فت بکن. دیسا د هوناندنی ده‌ گهره‌ ویزه‌یه‌ک خوه‌ بده‌ دهر. گهر شیتوازی نه‌دا ئارا به‌سک و بێ هیتتی. هه‌لبه‌ست ب رازیه‌ریا خوه‌ که‌مینان ژێ فه‌دحه‌وینه. ژ ئالی شیتوازی فه‌ میراتیبه‌که مه‌ یا گه‌وره هه‌یه. د ده‌نگبێژی ده‌، د فه‌گوتنانده، د دهرپینا ئه‌فینان ده‌، د زیمارو دیلۆکانده، ده‌رفه‌تێن به‌رفره‌ه هه‌نه. لێ دیسا ئهم چ قاس ب دوو که‌تن؟ چاوا تی هاتیبه‌ گوتن ژ بو مه‌ چقاس گرنگه مه‌ دقێ ئهم خوه‌دی خه‌مب کو بێ چ ژێ هاتیبه‌ گوتن.. هه‌نکه ژێ هه‌یا نها وانی بوو، ل هیله‌ک تشت ده‌ات گوتن، لێ تو ئاواینی گوتنییه‌ ویزه‌یی خوه‌ نه‌ددا دهر ب پرانی، ل هیتلا دی ژێ پری جارن ئاوایه‌ک هونه‌ری خوه‌دا دهر، لێ تو تشت فه‌نه‌دحه‌واند ئانژی بو‌ی کو نه‌یی فیمکرن، هن به‌ره‌م هاتن نغیسین نه‌ت نه‌ ئه‌وه‌به‌ ژێ، ئه‌نجاما خوه‌ وانی دا دهر...

قالبێن پۆستمۆده‌رنیت ل ویزه‌یا د ریا مۆده‌رنیزمی ده‌ کر. ئەف خه‌ته‌که هه‌ری زرافه‌ گهر ئەف ره‌وش نه‌به سه‌ده‌ما سه‌ر خوه‌شیا مه‌ تایبه‌تیه‌ک جفاکا مه‌ یا فۆیدال بوو، مه‌ د چاره‌سه‌ریا پرسگریکه‌کی ده‌ که‌فر ب کار دانین، مه‌ ب هیزا گوتنی نه‌دزانی... که‌فر ئافیتن ئیجا د سۆجه‌تانده به‌رده‌وامبوو، ئه‌و ویره‌کیا مه‌ده‌نی ب مه‌ره‌ تونه‌بوو، ئه‌و شیتوه‌یی شیرین ب مه‌ره‌ تونه‌بوو کو ئهم ب ئاوایه‌کی نغیسکی یا دلێ خوه‌ ببیژن، له‌وره پرسا گه‌لۆ بوو بوو حووته‌ک و مه‌ د فه‌تساند. د ده‌وسا کو ئهم یا خوه‌ ببیژن ده‌، مه‌ راده‌شت مووچنگی و ئهم ب گوتنی که‌سین د نغیسین د که‌تن، ب شیتوه‌یه‌کی ئه‌زان..

ژ ئالی ناغه‌روکی فه‌، ئینسان ئه‌و قاس نه‌ ئازادن، دووییا داوی ب ئاوایه‌کی هوون ژێ ب جفاکی ره‌ د مه‌شن. ئهم ب خوه‌ ب هه‌فت ئافان ژێ بشۆن، ئیش هێ ژێ هه‌فیره. کولین ژ قیرێ ره‌شتر د مه‌ ده‌ گه‌ریا بوون. ئهم ب که‌نا ئایه‌تان رووره‌ش دمان. هیتژی ئهم تالانا هه‌ستا خوه‌ داژۆن، پری جارن مه‌ هه‌ستین خوه‌ وه‌ک ده‌رگوشا خوه‌ د هه‌بیترا خوه‌ده‌ فه‌تساند. کر قوربانا کیلیه‌ک خه‌ونه‌ک نه‌ دیار... به‌لکی ژێ مه‌ ده‌رگوشا خوه‌ نه‌فه‌تساندبا، دێ نها ئه‌وژی خۆرته‌ک ل به‌ر دلان بوویه د ژبانی ده‌.

هه‌یا نها پرسگریکن سنوور ل به‌ندا چاره‌سه‌رین بوون و ئیدی ژ گه‌له‌ک دروو په‌لانه‌ چ وه‌رناگرن. هن ته‌شه‌بێن کو بالی د کشین، هه‌تا ئەف هیتژی هیدی هیدی ده‌ستی خوه‌ ژ بن زناری ته‌قلیدی فه‌دکشینه. من ب خوه‌ ته‌شه‌یه‌ی ده‌نگبێژه‌یا د گه‌له‌ک هه‌لبه‌ستانده جه‌ریاندا. ئەف باندۆرا ل